

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

Cu acest număr se încheie anul 1909, al 38-lea al Dreptului.

S U M A R :

Raporturile între legea de procedură civilă și legea judecătorilor de ocoale, etc., de d-l Corneliu Botez.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Ministerul domeniilor cu moșnenii Mălureni-Bădiceni.*

Curtea de apel din București, secțiunea III: Maria Ulys Crețeanu și B. C. Petrescu cu Banca de Credit Român.

Tribunalul județului Argeș: Hans Herzog et C-ie cu R. Vasiliu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Observație de d-l Siliu Rădulescu.*

Raporturile între legea de procedură civilă și legea judecătorilor de ocoale.— Dacă există drept de opoziție în materie de contestațiuni la executarea silită a cărților de judecată date în ultimă instanță de judele de ocol.— Soluție negativă.

(Art. 48, 95 și 106 din legea jud. de ocoale. — Art. 402 pr. civilă)

Problemele dreptului adeseori sunt mult mai complicate decât par la prima vedere. Câte odată aparențele par prielnice unei anumite interpretări, cu cât adâncim însă înțelesul dispozițiilor legii în cari căutăm soluținea cazului ce ne interesează, cu atât apar mai vădit motivele care ne îndepărtează de cutare sistem spre a ne ralia mai de grabă la altă ordine de idei juridice.

Sfera de aplicare a rânduelilor legii se lărgeste sau se îngustează pe măsură ce reținem toate considerațiunile care ne îndreptătesc în chip logic de a adopta sistemul cel mai apropiat de intențiunea legiuitorului și mai conform cu rațiunea lucrurilor.

Dacă această intențiune și această rațiune răsar în chip incomplet din texte, prin înlănțuirea raționamentului, prin comparațiunea feluritelor texte care se grupează în jurul aceluiași principiu, prin combinarea tuturor elemen-

telor logice care alcătuiesc gândirea juridică și ne dau sinteza ei, textele care ni se arată atât de limpezi și flexibile, își strâng marginile lor de aplicare, ori sfărâ-mând zăgazurile strâmtului lor cuprins, și le lărgesc din ce în ce mai mult, pentru ca adevărul juridic să ni se întâlăseze în lumina ce pururea izvorăște numai din o conștiincioasă cercetare și o dreaptă cărmuire a principiilor călăuzitoare.

Și când lucrul e astfel să nu ni se pară curios dacă rânduiala legii cea mai elementară devine complexă în cercetarea ei mai amănunțită, după cum ceea ce ni s'arată complex la început, prin o analiză minuțioasă și metodică devine un adevăr elementar, de o banalitate uneori izbitoare.

Aceste reflecțiuni mi le sugerează examinarea unui jurnal din 20 Noembrie 1909 al judecătorului ocolului Călărași, în posesiunea căruia ne găsim prin bunăvoința unui avocat din localitate, prin care judecătorul fiind chemat a se pronunța asupra incidentului de inadmisibilitate a dreptului de opozițiune în materie de contestațiune la executarea silită a unei cărți de judecată dată în ultima instanță, se rostește negativ asupra acestei chestiuni, pe următoarele considerente:

«Asupra incidentului de inadmisibilitate a opoziției de față.

«Având în vedere că conform art. 49 din legea judecătorilor de pace, prin derogatiune la art. 400 pr. civ., contestațiunile făcute înainte judecătorilor de ocoale asupra executărilor silită se judecă în primă și ultimă instanță până la 300 lei inclusiv și cu dreptul de apel când obiectul contestațiunii este mai mare ca 300 lei;

«Având în vedere că după prescripțiunile art. 95 din aceeași lege, cărțile de judecată pronunțate în lipsa uneia din părți, indiferent de natura afacerii care s'a judecat, sunt susceptibile de a fi atacate pe calea opozițiunii, când ele sunt pronunțate în ultima instanță;

«Având în vedere că din modul general de a se exprima al legiuitorului prin sus arătatele texte de lege, rezultă în mod clar că nu a voit să sustragă hotărârile date asupra contestațiunilor dela regulile generale stabilite în privința căilor de atac;

«Având în vedere că obiectul contestațiunii de față este mai

mic de 300 lei și că prin urmare conform sus arătatelor texte de lege, hotărârea a fost bine pronunțată cu opozițiune intrucât procesul asupra căruia s'a pronunțat această hotărâre, se judecă în ultima instanță;

«Având în vedere că timpul de când începe a curge termenul de recurs în contră hotărârilor date asupra unei contestațiuni, nu are nici o legătură juridică cu dreptul în sine de a uză de căile de atac și nu poate impieta întru nimic asupra regulilor stabilite în această privință;]

«Având în vedere că în asemenea împrejurări incidentul urmează a fi respins ca nefondat».

Ce poate fi mai simplu și mai comod decât găsindu-te înaintea unei dispoziții generale relativă la dreptul de opoziție, cum e aceea a art. 95 din legea judecătorilor de ocoale, a cărui aplicare a făcut-o judecătorul de ocol, să decizi că în contestațiuni la executarea silită a unei cărți de judecată dată în ultimă instanță, există drept de opoziție în profitul părții care a lipsit dela înfățișare.

Art. 95 din legea judecătorilor de ocoale se pronunță că cărțile de judecată pronunțate de judele de ocol sunt supuse opozițiunii ori decâte ori pricina se judecă în ultimă instanță. Cu prilejul unei contestațiuni înaintea judeului de ocol, în aceiași pricină, se pronunță, nu este așa, o carte de judecată? Deci cartea de judecată asupra acestei contestațiuni va fi cu drept de opoziție pentru partea care a lipsit dela înfățișare. Ce poate fi mai convingător decât acest silogism atât de simplu?

Judecătorul, arzând de râvna de a împărți o dreptate măsurată cu compasul, inchide legea care e atât de vădită, căci chemarea ta a încetat și mai ai pe deasupra și plăcerea că te-ai conformat strict literei legii, căreia trebuie să-i fi mulțumitor că te-a scutit de nevoia unei cugetări mai departe.

O! aparențe înșelătoare ale adevărului care te fac să admiri munți înalți și frumoși, înecunați de zăpadă, acolo unde nu-i decât jocul fantastic al nouriilor plutind peste adâncimi ferite de razele binefăcătoare ale luminii logice și sănătoase și adevărate.

Dreptul de opoziție! Acest drept îl găsim reglementat în întâiul rând în legea de procedură civilă, legea-mamă din care se desprind, în linii mari, rânduelile fundamentale care învâluie întregul nostru drept în aplicarea lui.

Legea judecătorilor de ocoale, fiica mai mare a legii de procedură civilă, cu care se aseamănă aproape ca două picături de apă, a primit în curgerea vremii atâtea prefaceri care i-au brăzdat chipul, atât de mult au sporit dispozițiile ei care astăzi ne-o înfățișează cu atâtea nuanțe particulare și cu o pecete a ei proprie, încât cei ce ne-am născut dela 1864 încoace, ușor scăpăm din vedere ceea ce veșnic eră în mintea precursorilor noștri, că ea face parte integrantă din procedura civilă, că-și are rădăcinile ei implantate în această procedură și că despărțită cu silnicie de dânsa, își perde orice expresiune de viață, spre a căpăta rigiditatea unui corp neinsuflit, inert.

Am zis odinioară că «legea pentru judecătorii de ocoale

deși este considerată ca o lege excepțională, este de pretutindeni inundată, înlăntuită și echilibrată de dispozițiile dreptului comun, care sunt, căile de respirațiune ale acestei materii». (Vezi «Controversele legii pentru judecătorii de pace» 1899 pag. 179).

Acest adevăr l-am repetat mai târziu când, punând în comparațiune dispozițiile legii de procedură civilă cu acele ale legii judecătorilor de ocoale, cu prilejul examenului chestiunilor comune ambelor materii, m-am exprimat astfel:

«Toate aceste chestiuni mai mult sau mai puțin generale sunt regulate de legea de procedură civilă, cu ale cărei dispozițiuni, legea judecătorilor de ocoale se înlanțue și se completează, afară de acele rândueli cari se contrazic cu spiritul special și cu economia acestei din urmă legi, care face parte integrantă din procedura civilă».

(Vezi Noul cod de ședință al judecătorului de ocol, pag. 783).

Aceste constatări ale noastre le recomandăm și astăzi judecătorilor de ocoale, căci cu toate schimbările ce treptat s-au adus legii judecătorilor de ocoale, ce sunt oare rânduelile de procedură răslețite în această lege; cu fizionomia lor mai mult sau mai puțin particulară decât frânturi ale marelui bloc al procedurii civile: ele au aceeași structură și dispoziție; ca două corpuri urzite din aceiași materie, care se aseamănă între dânsese și care sunt aceleași în constituțiunea lor organică, cu toate particularitățile ce le deosebesc în afară.

Art. 95 din noua lege a judecătorilor de ocoale intră în această categorie, căci nu face decât să consfințească pentru pricinele până la valoarea de 300 lei existența dreptului de opoziție, atât de legitim în deobște, prevăzut de art. 154 din procedura civilă pentru pricinele de competența tribunalelor de primă instanță.

Judecătorii de ocoale sunt și ele tribunale de primă instanță pentru pricinele deferite lor. Anterior reformei din 1908, dreptul de opoziție era consacrat pentru toate pricinele rezolvite de judele de ocol, fie în primă, fie în ultimă instanță, și totuși sub imperiul vechii legi a judecătorilor de ocoale, cu toată dispoziția generală a art. 101 din acea lege, doctrina și jurisprudența erau de acord că nu există drept de opoziție în materie de contestațiune la executarea silită a cărților de judecată. Pentru ce? Pentru că art. 101, ca și art. 154 din procedura civilă, nu reglementă exercițiul acestui drept decât în judecățile ordinare, pe când contestațiunea e o cale extraordinară de atac a hotărârilor judecătorești, supuse regulilor speciale prevăzute de art. 400 și urm. din procedura civilă, care e o dispoziție comună ambelor legi.

Art. 402 din proced. civilă prevede că termenul de apel, în contestațiuni, curge dela pronunțare. Textul nedistinctând dacă părțile au fost sau nu față la judecată, prin aceasta însăși exclude părților dreptul de opoziție.

Am zis că această dispoziție, cu caracter special, e o dispoziție comună atât tribunalelor, cât și judecătorilor. Rațiunea e ușor de înțeles. Din momentul ce o judecată

a luat sfârșit prin darea hotărârei celei definitive, legiuitorul n-a mai voit ca judecata să reînceapă din capăt cu aceleași trăgăniri, cu privilegiul unei contestațiuni la urmărire și de aceea, în caz de contestațiune, a proclamat urgența și a suprimat și dreptul de opozițiune ca fiind șicanator pentru părțile câștigătoare.

Ce a făcut legiuitorul din 1908? Călăuzit de ideia că pricinile pendinte înaintea judelei de ocol trebuie să aibă o deslegare cât mai grabnică și fiind convins din experiența lucrurilor că dreptul de opoziție constituie cele mai adeseori un mijloc de șicană de care părțile obișnuiesc a se folosi spre a lungi judecățile, a desființat acest drept în afacerile de prima instanță, considerând că, pentru asemenea afaceri, e o indestulătoare garanție exercitarea dreptului de apel.

În atât a consistat inovațiunea adusă, în o restricțiune și mai mult în interesul celerității ce trebuie să domnească în împărțirea justiției de ocol.

Judecătorul ocolului Călărași, prin jurnalul său, neținând seamă de această înaltă preocupare a legiuitorului, a interpretat dispoziția art. 95 din legea judecătorilor de ocoale, în sensul că aceasta a întins dreptul de opoziție în toate pricinile judecate în ultima instanță de judele de ocol și că deci a creiat pentru părți, în contestațiuni, un drept care nu există mai înainte.

A interpretat astfel legea, înseamnă de sigur a răsturna principiile ei, a perde din vedere că legea judecătorilor de ocoale face parte integrantă din legea de procedură civilă și a nesocoti voința legiuitorului din 1908, care nici nu a intenționat a se atinge de dispozițiile ei categorice, eliminătoare a dreptului de opozițiune în materie de contestațiune.

Imprejurarea că art. 402 procedura civilă se rostește că termenul de apel curge dela pronunțarea hotărârei, nu schimbă situațiunea lucrurilor, de oarece acest text trebuie adaptat la dispoziția de procedură corespunzătoare a legii judecătorilor de ocoale, el se înmlădiază potrivit cu natura și restricțiile acestei lezi și dacă pricinile până la valoarea de 300 lei, pendinte înaintea judecătorilor, sunt susceptibile numai de recurs, termenul de recurs va curge dela pronunțare, ca și în ipoteză când o deciziune se va fi pronunțat în o contestațiune pendinte înaintea Curții de apel, cu deosebire că numai termenul de recurs e schimbat, întrucât dela o lună cât îl prevede art. 402 procedura civilă, el e redus la 5 zile prin art. 106 din legea judecătorilor de ocoale.

În intențiunea acestei preocupări a legiuitorului din 1908, nu de a creia noi căi de atac părților nemulțumite, dar de a restrânge chiar pe cele existente, art. 100 din legea judecăt. de ocoale relativ la termenul de apel, prevede că acest termen curge dela pronunțare, fie că dreptul de apel a fost exercitat contra unei cărți de judecată dată asupra fondului, fie asupra unei contestațiuni la executare.

Art. 95 din legea judecăt. de ocoale ca și art. 154 pr. civilă, nu se poate deci referi decât la dreptul de opoziție în materie ordinară, dela care art. 402 pr. civ. derogă din cauza caracterului său extraordinar.

Art. 95 din legea judecăt. de ocoale e neaplicabil așa dar în specie, după cum nici art. 49 din aceeași lege pe care și sprijină judecătorul ocolului Călărași interpretarea sa, nu contribuie la soluțiile ipotezei noastre. În adevăr, acest text prevede că judele de ocol statuiază în primă și ultimă instanță asupra contestațiunilor la executarea actelor autentificate de dânsul până la valoarea de 300 lei.

Prin acest text se stabilesc numai normele competenței de resort a judelei de ocol în această materie, în concordanță cu regula generală, pusă prin art. 27 din aceeași lege în privința cererilor personale sau mobiliare în general, fără a se preocupa câtuși de puțin de dreptul de opozițiune al cărui exercițiu îl regulează alte texte de lege.

Dacă ne-am întemeia numai pe principiile expuse mai sus, încă ele ar fi indestulătoare în sprijinirea opiniunii noastre. Dar, legiuitorul din 1908 și-a afirmat cu prilejul altui text în chip destul de lămurit voința sa de a interzice dreptul de opozițiune în contestațiuni contra cărților de judecată pronunțate în ultimă instanță. Acest text e art. 106 din legea judecăt. de ocoale care reglementează exercițiul termenului de recurs și pe care ne surprinde cum judecătorul de ocol l'a pierdut din vedere.

Legiuitorul din 1908, în concordanță cu dispoziția art. 100 din legea judecăt. de ocoale, care regulează punctul de plecare al termenului de apel, a adăugat o dispoziție de aceeași natură la sfârșitul art. 106, în ce privește punctul de plecare al termenului de recurs, care sună astfel :

«Când cartea s'a pronunțat asupra vre-unei contestațiuni la executare, termenul curge de a doua zi dela pronunțare».

Judecătorul ocolului Călărași se întemeiază pe dispozițiunile generale ale art. 49 și 95 din legea judecăt. de ocoale ; noi îi opunem o dispozițiune specială, foarte categorică, care fără a distinge între cărțile de judecată date în prezența sau neînfața părților decretează că termenul de recurs curge totdeauna dela pronunțare.

Acest aliniat nu'i decât aplicarea logică a dispozițiunii art. 402 din pr. civilă care include părților calea opozițiunii în contestațiuni. Dacă legiuitorul din 1908, ar fi înțeles să acorde părților, în această materie, dreptul de opoziție, n'ar fi prevăzut că termenul de recurs curge dela pronunțare.

Ultimul aliniat al art. 106 din legea judecăt. de ocoale a fost inadins adăugat de legiuitorul din 1908 spre a nu lăsa părțile și pe judecători în incertitudine. Și ce incertitudine poate fi mai mare pentru părți, când pe de o parte judecătorul de ocol își dă cartea de judecată cu opoziție, iar pe de altă parte tribunalul respinge recursul ca fiind făcut în pătura unei cărți de judecată asupra unei opozițiuni inadmisibile.

Se înțelege ușor de aci pericolul la care sunt expuse părțile, dacă nu vor avea prevederea ca să atace prima carte de judecată și cu opoziție și cu recurs, luptând în două direcțiuni pentru apărarea drepturilor lor.

Această dăunătoare stare de lucruri, creată părților printr'o interpretare eronată, vădește prin ea însăși însemnătatea chestiunii și de aceea am socotit folositor ca examinând-o din toate punctele de vedere, să ne spunem cuvântul nostru asupra ei.

CORNELIU BOTEZ

Președinte secția II-a trib. Covurlui.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA I.

Audiența dela 9 Noembrie 1909

Președința d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Ministerul domeniilor cu moșnenii Mălureni-Bădiceni

PERIMARE.—ADRESA STATULUI CĂTRE PORTĂREI PENTRU SCOATEREA CITAȚIILOR.—DACĂ ȚINE LOC DE PLATA TAXELOR DE CITAȚIL.—ART. 257 PR. CIVILĂ.

Adresa prin care Statul cere portăreilor să se scoată citații într'o cerere de perimare, ține loc de plată de citații și, prin urmare, cererea de perimare fiind făcută în condițiunile cerute de art. 257 proc. civilă, are a fi admisă.

Astfel, când tribunalul respinge o asemenea cerere pe motiv că perimarea ar fi fost întreruptă prin faptul că partea protivnică a cerut redeschiderea dosarului în urma adresei Statului către portărei, violează dispozițiunile suscitaturii text de lege și hotărîrea sa urmează a fi casată.

No. 423. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul domeniilor, sentința tribunalului Argeș, cu No. 386 din 1908, dată în proces cu moșnenii Mălureni-Bădiceni.

S-au ascultat: d-l avocat G. Malcoci, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat I. Rădoi, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Exces de putere, violarea art. 257 pr. civilă.

«Statul, cu adresa avocatului Statului din județul Argeș, No. 623 din 20 August 1907, a cerut tribunalului Argeș perimarea acțiunii moșnenilor Mălureni-Bădiceni, pe motiv că dela suspendarea acestei acțiuni a trecut mai bine de doi ani, fără a se mai face vre-un act, și odată cu această cerere prin adresa No. 629 din aceeași zi, a cerut portăreilor tribunalului Argeș a scoate citațiunile pe contul Statului.

«Această cerere a fost respinsă prin sentința No. 386 din 1908 a tribunalului Argeș, pe motiv că perimarea acțiunii a fost întreruptă prin cererea de redeschidere a procesului făcută la 29 Noembrie 1907, de moșnenii Mălureni-Bădiceni, care a fost comunicată prin citațiune d-lui avocat al Statului înainte de comunicarea citațiunilor din cererea de perimare.

»Tribunalul judecând astfel, uită că hotărîrea de perimare este declarativă de drepturi, iar nu atributivă, că efectul ei se urcă la ziua în care a fost introdusă cererea de perimare, și deci cu exces de putere violează art. 257 pr. civilă».

Având în vedere sentința supusă recursului, din care se constată că recurentul, Statul, a cerut la tribunalul Argeș a se declară perimată cererea de confirmarea hotărîncii moșiei moșnenilor Mălureni-Bădiceni, întrucât au trecut doi ani dela cel din urmă act de procedură, invitând în acelaș timp prin adresă pe portăreii tribunalului ca să scoată citațiile în cererea de perimare; că, după aceasta și mai înainte de a se pronunța tribunalul asupra cererei de perimare, sus numiții moșneni au cerut redeschiderea procesului;

Că tribunalul, constatând toate acestea, respinge cererea de perimare a Statului, pe motiv că citațiile în perimare nefiind scoase de fapt, perimarea a fost întreruptă prin cererea de redeschidere, care a fost comunicată Statului prin citațiune mai înainte de înmânarea citațiilor în cererea de perimare a Statului;]

Considerând că, în asemenea împrejurări, tribunalul respingând cererea de perimare făcută de Stat, a violat dispozițiile art. 257 pr. civilă, de oarece cererea de perimare se găsește în condițiile cerute de acest articol, întrucât trecuse doi ani dela cel din urmă act de procedură, și Statul, pe lângă cererea sa de perimare, ceruse în acelaș timp cu adresă la portărei și scoaterea citațiilor, adresă care ține loc de plata taxei citațiilor, iar cererea moșnenilor de redeschidere fiind făcută după aceasta, nu putea avea de efect să întrerupă prescripțiunea;

Că, astfel fiind, motivul de casare este întemeiat, deci și recursul urmează să fie admis ca atare.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA III

Audiența dela 29 Octombrie 1909

Președința d-lui N. Budișteanu, președinte

Maria Ulys Cretzeanu și B. C. Petrescu cu Banca de Credit Român

POPRIRE.—CREDITOR FĂRĂ TITLU.—ACȚIUNE.—CAUȚIUNE DE JUMĂTATE A SUMEI RECLAMATE.—OPOZIȚIUNE.—NEADMISIBILITATE.—ART. 455 PR. CIVILĂ.

După noua dispoziție a art. 455 din procedura civilă, introdusă de legiuitorul din 1900, creditorii fără titlu au și ei dreptul ca, pentru sumele ce li se datoresc, să urmărească și să poprească orce sume de bani sau efecte ce datornicul lor ar avea să primească dela un al treilea, cu îndat orire însă ca odată cu cererea de poprire și dovada de intentarea acțiunii să dea și o cauțiune de jumătate din valoarea reclamată.

Până la judecarea acțiunii intentată de creditor, cel contra căruia s'a luat măsura conservatorie nu poate cu ocaziunea unei opozițiuni la poprire, să pretinză creditorului să-și dovedească existența sau seriozitatea creanței sale, pentrucă toate aceste chestiuni sunt rezervate tribunalului sezisat de acțiune, care singur are căderea după lege să afirme și să constate titlul în puterea căruia creditorul va dobândi în urmă validarea poprirei efectuate.

No. 280.— Maria Ulys Crețeanu, Căpitan B. Petrescu și Banca de Credit Român, au făcut apel contra sentinței tribunalului Ilfov, secția de notariat, No. 200 din 1909.

S'au ascultat : d-l avocat I. G. Saita, din partea Băncei ; d-l avocat Em. Culoğlu, pentru apelanta Maria U. Crețeanu ; d-l avocat I. Palade, din partea căpitanului B. Petrescu.

Curtea,

Având în vedere apelurile făcute de Banca de Credit Român din București, B. C. Petrescu și Maria Ulys Crețeanu, câte trele conexasate, contra sentinței tribunalului Ilfov, secția de notariat, No. 200 din 1909 ;

Având în vedere că, prin această sentință, tribunalul Ilfov admite contestația făcută de Maria Ulys Crețeanu și invalidează poprirea efectuată de portărelul B. Gabriulescu prin procesele-verbale cu data de 3 Septembrie 1909, asupra sumelor ce are a primi contestatoarea dela G. Manisalian și firma frații Manisalian, respingând ca fără interes contestația căpitanului B. C. Petrescu ;

Având în vedere că din discuțiunile părților, actele prezentate și concluziunile scrise, rezultă în fapt că Banca de Credit Român din București a împrumutat pe B. Petrescu cu suma de 48.529 lei, adăogând că acest împrumut s'a făcut pe baza consignării recoltei de pe moșia Corbi-Ciungi și Vadul-Stanchi, ce dânsul o cultivă ; că numita recoltă a fost vândută tot de B. Petrescu firmei fraților Manisalian, pe preț de . . . fără ca să achite la Bancă sumele ce datoră ; că Banca, văzându-se neplătită, a făcut poprire în mânele firmei Manisalian pe aceste sume de bani ; că, la această poprire făcând contestație Maria Ulys Crețeanu, a reușit la tribunal să o ridice, dovedind că numita moșie este proprietatea sa, că nu o are arendată nimenui și că Petrescu, deși la vânzarea productelor către Manisalian se dăduse prin contractul de vânzare ca proprietar al moșiei și recoltei, însă în realitate nu eră decât mandatarul d-nei Cretzeanu ;

Având în vedere că Banca de Credit, în credința ce aveă că banii împrumutați lui Petrescu au servit la cultivarea moșiei Corbi-Ciungi și Vadul-Stanchi, a intentat acțiune la tribunalul Brăila, atât contra d-lui Căpitan Petrescu care primise banii, cât și d-nei Maria Ulys Crețeanu căreia îi profitase, pentru a se vedea condamnați la

restituirea banilor împrumutați, făcând tot deodată la tribunalul Ilfov, secția de notariat, o nouă cerere de poprire pe sumele aflate în mâna firmei frații Manisalian, depunând și o garanție de 25.000 lei ;

Că Maria Ulys Crețeanu și căpitanul Petrescu iarăși au contestat poprirea efectuată de portărel, și tribunalul de Ilfov i-a dat câștig de cauză prin sentința pe care Banca de credit o apelează acum ;

Considerând că acest tribunal admite contestația pe două motive : a) că poprirea, pe care legiuitorul o pune la dispoziția unui creditor a-și asigura și execută creanța sa, nu trebuie să fie vexatorie, transformând'o în constrângere morală, mai cu seamă când creanța este încă în domeniul discuțiunii ; și b) că Maria Crețeanu fiind persoană solvabilă, proprietară a moșiei Corbi-Ciungi și Vadul Stanchi, are dreptul să ceară ridicarea acelei măsuri vexatorii, prentucă ar putea oricând plăti Băncii de Credit creanța ce eventual va câștiga în contra sa ;

Considerând că, în drept, după dispozițiunile art. 445 din procedura civilă, legiuitorul permite ori-cărui creditor care are un titlu executoriu sau un act scris neautentic, ca să urmărească și să poprească pentru sumele coprinse în titlul său, orice sume de bani sau efecte ce datornicul are să primească dela un al treilea ; iar, prin alin. b de sub acelaș articol, acest drept îl au și creditorii fără act scris, însă cu îndatorirea ca, odată cu cererea de poprire și dovada de intentarea acțiunii, să dea și o cauțiune de jumătate din valoarea reclamației ;

Considerând că, în acest din urmă caz, ceace legea cere pentruca să se poată efectua o poprire, este : un creditor fără titlu, o acțiune și o cauțiune de jumătate din suma reclamată ;

Considerând că, până la judecarea acțiunii intentate de creditor, cel contra căruia s'a luat măsura conservatorie nu poate, cu ocaziunea unei opozițiuni la poprire, să pretinză creditorului să-și dovedească existența sau seriozitatea creanței sale, pentrucă toate aceste chestiuni sunt rezervate tribunalului sezisat de acțiune, care singur are căderea după lege să afirme și să constate titlul în puterea căruia creditorul va dobândi în urmă validarea poprirei efectuate ;

Că această măsură introdusă în noua lege de procedură civilă dela 1900, este un avantajiu acordat creditorului fără titlu, care avantajiu ar putea fi chiar vexatoriu pentru unele din părți, dar pentru care legiuitorul a prescris o garanție, spre a nu se abuza de acel avantajiu astfel că, chiar dacă s'ar găsi un creditor care cu rea credință ar face o poprire în mânele cuiva, debitorul său are un recurs în contra lui și se găsește garantat prin cauțiune ;

Că, cu ocaziunea desbaterilor în parlament asupra acestui articol, d-l Ministru de justiție declară «că o cauțiune este o garanție suficientă că nu va fi rea credință, pentrucă această rea credință s'ar plăti cam scump» ;

Considerând, de asemenea că, oricât de solvabilă ar fi o persoană contra căreia s'a luat o măsură conservatorie sau asigurătoare, legea nu'i dă drept să se opue acelei măsuri, pentru că solvabilitatea cuiva este foarte schimbătoare și nesigură, câte odată numai aparentă. În adevăr art. 428 din proced. civilă dispune categoric că datornicul nu se poate împotrivi la o urmărire ce i se face, decât depunând valoarea ce i se cere la Casa de depuneri sau la administrația financiară a județului. Acest principiu este general, fie vorba de un sechestru definitiv sau asigurător, fie de o poprire în mâna debitorului sau a terților persoane;

Considerând că, astfel fiind, atât apelul d-nei Maria Ulys Crețeanu, căreia, deși tribunalul i-a admis opozițiunea, însă nu i-a acordat execuția provizorie ce ceruse, cât și apelul căpitanului Petrescu trebuie să fie respinse, rămânând ca Maria Ulys Crețeanu să sufere măsura conservatorie până ce Banca de Credit Român își va plăti creanța dinaintea tribunalului de Brăila, iar dacă Banca va cădea în pretențiunile sale și se va stabili că măsura luată a fost cu rea credință și vexatorie, atunci să aibă recurs asupra garanției depusă de Bancă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier V. Antinescu, în majoritate, admite.

Semnați: V. Antinescu, D. Mavrodin, D. Florescu.

Opiniune,

Având în vedere contestația făcută de Maria Crețeanu și de B. C. Petrescu în contra poprirei cerută de Banca de Credit Român pe sumele de bani ce frații Manissalian datoresc ca preț al cerealelor cumpărate de pe moșiile Vadu-Stanchi și Corbi-Ciungi;

Considerând că Banca de Credit Român a împrumutat pe Benedict Petrescu, fostul soț al Mariei Crețeanu, cu suma de 48529 lei.

Pentru că Benedict Petrescu nu plătește la timp, Banca îl chiamă în judecată înaintea tribunalului de Brăila, pe baza unui cont-curent intervenit între părți. În același timp poprește în mâinile casei Manissalian, orice sume de bani s'ar datoră de acea firmă debitorului său B. C. Petrescu; că, în contra acestei popriri, Maria Crețeanu face contestație, care se admite de tribunal, pe motiv că dânsa este singura proprietară a moșiei Corbi-Ciungi și Vadu-Stanchi; că dânsa singură exploatează aceste moșii, cari n'au fost niciodată arendate fostului ei soț B. C. Petrescu; că, prin urmare, recolta produsă pe aceste moșii îi aparține, și că tot ei îi revine prețul produselor vândute de fostul ei soț, care continuă de a îngriji moșia, pe seama și socoteala proprietarei Maria Crețeanu;

Considerând că Banca de credit român, văzând cum stau lucrurile, face un supliment de cerere înaintea tribunalului de Brăila, prin care chiamă în judecată pe lângă B. C. Petrescu și pe Maria Crețeanu, ca să-i plătească

acea sumă de 48.295 lei, prevăzută în contul curent al lui B. C. Petrescu, pe motiv că dânsa a profitat de această sumă;

Considerând că Banca de credit român, înarmată cu această acțiune și pe baza unei cauțiuni de 25.000 lei, face o nouă poprire în mâna casei Manissalian, pentru sumele ce aceasta datoră lui B. C. Petrescu, pe care îl prezintă de astădată ca mandatar al Mariei Crețeanu;

Considerând că o primă condițiune esențială a validității unei popriri, este ca creditorul să fie înarmat de o creanță certă, să fie creditor serios și real;

Că o creanță este certă când ea există în realitate în momentul poprirei și a cărei existență nu se poate contesta într'un mod legitim;

Considerând că, în speță, din actele prezentate de părți în instanță, nu rezultă nici cea mai mică prezumție că Maria Crețeanu ar datoră ceva Băncii de credit român;

Că dânsa nu a avut nici un raport juridic cu această bancă, și că dânsa nu a primit nici o sumă de bani, banca nu a împrumutat decât pe B. Petrescu, lui i s'au plătit sumele împrumutate, cu el eră în cont-curent și prin urmare Maria Crețeanu nu poate să fie obligată, cu prețul recoltei ce-i aparține, să plătească o datorie străină;

Contul-curent intervenit între B. C. Petrescu și Banca de credit român nu este opozabil d-nei Maria Crețeanu.

Considerând că, neexistând nici măcar o prezumție în favoarea Băncii, că Maria Crețeanu ar datoră ceva, acea poprire trebuie anulată;

Considerând că art.455 din procedura civilă prevede două cazuri în cari un creditor poate să facă poprire: alin. I vorbește de un creditor care are un titlu, iar alin. II vorbește de un creditor care nu are un titlu. În ambele cazuri însă, trebuie ca popritorul să fie creditor real, și dacă n'are titlu, el trebuie să dea o cauțiune care a înlocuit ordonanța prezidențială din codul de procedură francez;

Că, dacă persoana care face poprire nu este creditor, cu toată cauțiunea care a depus'o, el nu poate face poprire; căci adesea această cauțiune nu ar putea repara pagubele unor popriri abuzive și vexatorii, când nu sunt bazate pe nici un drept;

Considerând că poprirea este o măsură de conservare, destinată să garanteze o creanță existentă și neîndoioasă, și că nu se poate face o poprire în virtutea unei creanțe al cărei principiu chiar este contestat.

Maria Crețeanu încă dela început a declarat că nu datorește nimic Băncii de credit român.

Considerând că Banca de credit român, după ce a susținut că este un cont-curent între Benedict Petrescu și dânsa, pretinde că Benedict Petrescu a fost mandatarul d-nei Maria Crețeanu, fără însă să facă dovada existenței aceluși mandat, nici dacă d-na Crețeanu datorește ceva mandatarului său sau terțelor persoane cu cari mandatarul său ar fi intrat în relațiuni de afaceri;

Că, ceva mai mult, Benedict Petrescu declară nu are să primească nimic dela d-na Crețeanu, că mandatul a fost gratuit, iar Maria Crețeanu declară asemenea că nu datorește nimic fostului ei soț B. C. Petrescu.

Este evident că, în asemenea condițiuni, Banca de credit, nefiind creditoare a d-nei Crețeanu, poprirea ce a efectuat-o nu are nici o bază și prin urmare trebuie anulată.

Considerând că contractul de consignațiune de produse de pe moșia Corbi-Ciungi și Vadu-Stanchi, făcut de Benedict Petrescu în favoarea Băncei de credit român, nu poate servi de temei pentru această poprire, pentru că contractul de consignațiune este din anul 1907, pe când prețul recoltei poprite este acela al anului 1909, care nu fusese consignate Băncei de credit român;

Considerând că Banca de credit român invoacă acest contract de consignațiune ca dovadă că Benedict Petrescu trecea drept proprietar al moșiei Corbi-Ciungi și Vadu-Stanchi, aceasta nu-l face responsabil decât pe dânsul personal de manoperile întreprinse și care cu atâta ușurință a putut cauza o pagubă Băncei;

Că, de aci nu poate rezulta numai decât și complicitatea Mariei Crețeanu la aceste manopere.

Aceasta constituie cel mult o bănuială din partea Băncei, că Maria Crețeanu ar fi fost de conivență cu fostul său soț, lăsându-l să treacă în fața publicului că el este proprietarul moșiei, prin urmare și al recoltei vândute.

Considerând că, pe o simplă bănuială nu se poate baza o poprire, pentru că în ambele ipoteze ale art. 455 pr. civilă, se cere ca cel care face poprirea să fie creditor în realitate, ca creanța să fie certă chiar în momentul poprirei;

Considerând, în fine, că Banca de credit român, înaintea tribunalului de Băila, când implică și pe Maria Crețeanu în judecata sa cu Benedict Petrescu, pretinde că Maria Crețeanu s'a îmbogățit din împrumutul acordat fostului ei soț;

Considerând că este evident că aparține tribunalului de Brăila să examineze chestiunea de a se ști dacă mai poate fi vorba de o acțiune de *in rem verso*, când creditorul este armat de o acțiune în contra lui B. C. Petrescu, sau dacă această acțiune nu se acordă decât în lipsa vericării alte acțiuni;

Considerând însă că, pe temeiul unei simple pretențiuni, ca cea făcută înaintea tribunalului de Brăila, nu se poate face o poprire, pentru că legea nu se mulțumește cu calitatea de pretins creditor, art. 455 proc. civilă nu permite decât creditorilor de a face poprire;

Considerând că această pretenție a Băncei nu este certă, pentru că nu se știe dacă Maria Crețeanu s'a îmbogățit cu ceva și cu cât s'a îmbogățit din suma împrumutată, și că numai în baza unei creanțe certe se poate face poprire;

Considerând, așa dar, că o poprire bazată pe o simplă

pretenție, este prea gravă și incertă, și în asemenea condițiuni poprirea trebuie anulată;

Considerând că tot asemenea alegația Băncei că dânsa ar putea exercita o acțiune oblică în contra d-nei Maria Crețeanu pentru ceea ce ar datoră fostului ei soț Benedict Petrescu, iarăș nu poate servi de temei unei popriri, pentru că pe o bază așa de nesigură și aleatorie nu se poate fonda o poprire, căci calitatea sa de creditor este contestată încă dela început; nu este o contestație făcută într'un mod ușurel, căci în toate operațiunile lui Benedict Petrescu cu Banca de credit român, întotdeauna Maria Crețeanu a rămas străină lor.

Este adevărat că se poate face poprire și fără titlu, însă trebuie ca creanța să fie neîndoioasă.

Considerând că, în speță, Banca de credit român nu numai că nu are titlu, dar creanța sa este foarte contestată sau mai bine zis pentru un moment nu este creditoarea d-nei Maria Crețeanu, și prin urmare nu este în drept a face poprire în mâinile casei Manisalian pe banii ce-i datorește;

Considerând că chiar Banca de credit român recunoaște că creanța sa este incertă, pentru că invoacă în diferite rânduri diferite temeiuri ale pretenției sale creanțe față de Maria Crețeanu, considerând-o odată ca debitoare în virtutea contractului de mandat, altădată ca debitoare în baza acțiunii oblice și, în fine, în baza principiului că s'a îmbogățit în paguba altuia;

Considerând că d-na Crețeanu reușind ca să anuleze poprirea făcută de Banca de credit român, are interes ca să se admită și contestația făcută de Benedict Petrescu, căruia nu-i aparține suma datorită de firma frații Manisalian, pentru că cu drept cuvânt aceștia nu vor liberă suma pe cât timp nu se vor fi desființat toate popririle, prin urmare și aceea care apasă pe B. C. Petrescu. Prin urmare, contestația făcută de aceasta trebuie admisă;

Pentru aceste motive, suntem de părere a se admite contestația căpitanului B. Petrescu.

Semnăt, N. Budișteanu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ARGHES

Audiența dela 19 Ianuarie 1908

Președinta d-lui Const. G. Rătescu, președinte

Hans Herzog & C-ie cu Raiciu Vasiliu

CASE DE COMERCIU STRĂINE. — REPREZENTANȚĂ ÎN TARĂ. — COMANDĂ. — DACĂ CONSTITUE UN CONTRACT DE MANDAT SAU DE COMISION. — ART. 401, 405 ȘI 406 CODUL COMERCIAL.

Comanda făcută unei case comerciale din străinătate prin mijlocirea reprezentantului său din țară, constituie un contract de mandat, iar nu un contract de comision, și în acest caz nu este locul a se aplica dispozițiunile art. 405 și 406 din codul de comerț.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Hans Herzog & C-nie, contra cărței de judecată a judecătoriei ocolului II Pitești, cu No. 1400 din 1907;

Având în vedere că obiectul acțiunii intentată de Raiciu Vasiliu din Pitești, contra lui Hans Herzog & C-ie, comisionar din București, este ca să fie obligat la plata sumei de lei 1200 daune-interese, cauzate prin faptul că numitul nu a predat la timp patru vagoane fier;

Având în vedere că judele ocol. II, prin cartea de judecată cu No. 1308 bis din 1907, condamnă pe Hans Herzog & C-ie a plăti reclamantului suma de lei 1200, daune cauzate prin nepredarea fierului la timp, iar prin cartea de judecată cu No. 1400 din 1907, respinge ca nefondată opozițiunea făcută de Hans Herzog & C-ie contra menționatei cărți de judecată;

Având în vedere că judele ocol. II, prin cartea de judecată apelată, găsește că, întrucât comanda a fost primită de Hans Herzog & C-ie, iar nu de Krainische-Industrie, după cum se susține de părți și după dispozițiunile art. 406 cod. com., comisionarul fiind direct obligat către persoana cu care a contractat, urmează că cererea de daune-interese e bine îndreptată contra lui Hans Herzog & C-ie și că dânsul are a răspunde de daunele cauzate prin neexpedierea la timp a fierului comandat;

Având în vedere că, din nota de comandă cu No. 31783, în care stă scris «Raiciu Vasiliu pentru Krainische-Industrie», din întreaga corespondență urmată între Raiciu Vasiliu și Hans Herzog & C-ie și între acesta și Uzina Krainische-Industrie, rezultă în mod neîndoios că între părți nu a intervenit un contract de comision, ci un contract de mandat, și în acest caz nu este locul a se aplica dispozițiunile art. 405, 406 codul comercial;

Având în vedere că, în speță, fiind vorba de un mandat ce Hans Herzog & C-ie a primit a executa pentru Raiciu Vasiliu, comandând la uzina Krainische-Industrie cele patru vagoane de fier, și întrucât apelantul nu se plânge că mandatul nu s'a executat sau că s'a executat rău de Hans Herzog & C-ie, acțiunea introdusă direct contra acestuia pentru daune-interese rezultând din neexpedierea la timp a fierului comandat, fapt de care numai Uzina Krainische-Industrie are a răspunde, urmează a fi privită ca rău introdusă contra lui, în loc de a fi acționată casa Krainische-Industrie, direct sau prin reprezentanții ei cunoscuți în țară, conform art. 401 codul comercial;

Că, astfel fiind, apelul făcut de Hans Herzog & C-ie, devine nefondat și acțiunea intentată de Raiciu Vasiliu contra numitului urmează a fi respinsă ca rău introdusă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte, admite apelul.

Semnați : Const. G. Rătescu, D. T. Alexiu.

JURISPRUDENȚA STRAINA

CURTEA DE APEL DIN CHAMBÉRY

— 22 Iunie 1909 —

DIVORȚ. — PĂRĂSIREA DOMICILIULUI CONJUGAL. — INSULTĂ GRAVĂ. — CAZURILE CÂND ACEST FAPT NU ARE UN CARACTER INJURIOS. — ART. 231 C. FR. (212 C. CIVIL ROMÂN).

Părăsirea domiciliului conjugal de către unul din soți, care a fugit spre a se sustrage dela o urmărire judecătorească, nu poate fi considerată ca o insultă gravă adusă celuilalt soț, și ca atare, nu constituie pentru acesta din urmă un motiv de divorț.

(Din D. P. 1909. 5. p. 68).

Observațiune. — Părăsirea domiciliului conjugal nu constituie o insultă gravă, și ca atare, un motiv de divorț, decât atunci când are un caracter injurios pentru soțul părăsit, adică când nu poate fi altfel explicat decât prin dorința nejustificată de a se sustrage dela viața comună, care este una din obligațiile căsătoriei. Cu alte cuvinte, părăsirea domiciliului conjugal, spre a putea fi propusă ca motiv de divorț, trebuie să fie *malicioasă* și *nejustificată*, după cum zice Zachariae.

În speță, instanța de fond constatând în fapt că soțul părăsise domiciliul conjugal spre a se sustrage dela o condamnare penală, cu drept cuvânt s'a decis că un asemenea fapt nu are un caracter injurios, și deci, nu putea fi propus ca motiv de divorț. Vezi Vraye et Gode, *Divorce*, I, 50; C. Bruxelles, D. P. 87. 5. 160. Vezi și D. Alexandresco, tom. II, p. 26 (ed. 2-a), etc. S. R.

TRIBUNALUL CORECȚIONAL DN GAND

— 15 Ianuarie 1909 —

OMOR PRIN IMPRUDENTĂ. — MOAȘĂ. — NAȘTEREA UNUI COPIL. — DEPEȘIREA MOAȘEL. — ART. 319 C. PENAL FR. (248 C. PEN. ROM.).

Este culpabilă de omor prin imprudență moașa care, prin manopere nedibace, cauzează, în timpul unei faceri, moartea unui copil născut la termen, deși acest copil n'a trăit în viața extra-uterină.

(Din *la Flandre judiciaire*).

Observațiune. — Soluția de mai sus este neîndoelnică, întrucât toți autorii recunosc că art. 248 din codul penal se aplică medicilor, chirurgilor, moașelor, etc., cari, exercitând în mod greșit arta lor, cauzează fie moartea copilului, fie a lehuzei. În acest sens legea romană zicea foarte bine: *Quod per imperitiam commisit medicus, imputari ei debet* (L. 6 § 7, Dig. *De officio praesidis*, 1, 18). Cpr. F. Hélie, *Théorie du C. pénal*, IV, 1416; Blanche, *Études pratiques sur le C. pénal*, V, 9, pag. 7 (ed. 2-a); Garraud, *Tr. th. et pratique de droit pénal*, V, 1792, 1793 (ed. 2-a). Vezi în acelaș sens și o altă decizie a Curței de apel din Gand (Sirey, 83. 4. 17), publicată și adnotată de d-l profesor D. Alexandresco, în *Cr. judiciar* din 1904, No. 18. S. R.

